

ELS CONTRABANDISTES DE LLIBRES DE DARAYYA

a partir de l'obra de Delphine Minoui
amb dramaturgia d'Albert Tola i Iban Beltran

Un projecte de Dau al Sec en coproducció amb el Teatre Nacional de Catalunya

Els contrabandistes de llibres de Darayya, la història d'una biblioteca secreta al cor de Síria

SINOPSI

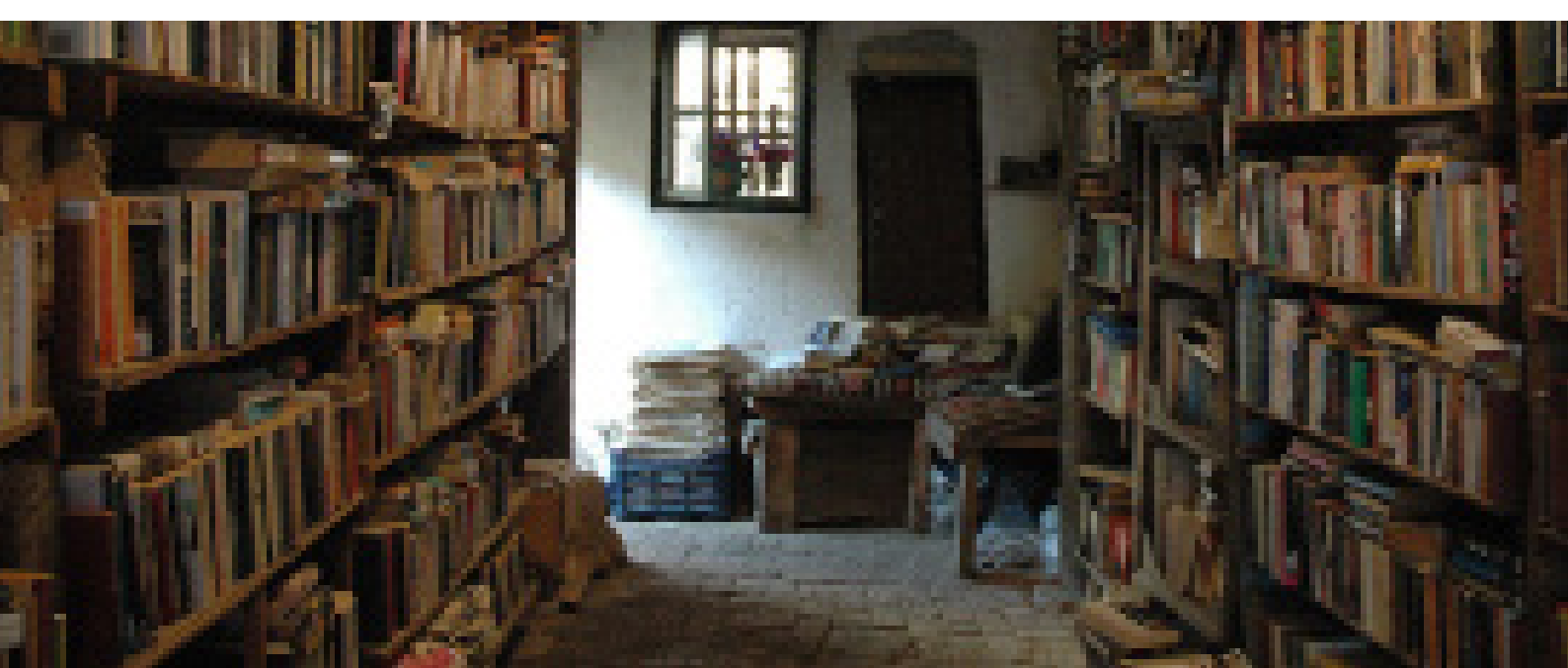
L'any 2015 Delphine Minoui descobreix a Facebook la pàgina: “Humans for Syria”, d'un col·lectiu de joves fotògrafs sirians que evoca **una biblioteca secreta al cor de la ciutat rebel de Darayya en plena guerra de Síria.**

El fet la colpeix de tal manera que decideix investigar sobre aquesta realitat. Primer pensa que podria acostar-s'hi físicament, però, quan descobreix que no és possible, **la connexió via Skype li proporciona la possibilitat de contactar amb els joves de la ciutat que han tingut la idea de crear la biblioteca oculta**, amb els llibres recollits als carrers de la ciutat de Darayya després de cada bombardeig. El grup de joves rebels basteix una fortalesa de paper al cor del caos. **Un refugi de paraules contra les atrocitats que els envolten, l'absurd i l'oblit.**

El seguiment gairebé diari de la situació li permet conèixer els nois, descobrir a fons la censura desplegada a Síria per Al-Assad i assistir als rituals de la comunitat que es nodreix de paraules i pensaments compartits en el soterrani ocult.

Minoui escriu una narració fidedigna de la creació d'aquesta biblioteca secreta. Anhela donar testimoni directe dels veritables ideals d'aquests joves, qui són i què pretenen.

Els esdeveniments que han començat com a manifestacions pacífiques, antirègim, amb l'esperança d'aconseguir la democràcia a Síria el 2015, han degenerat en un violent camp de batalla. **Cal introduir-se en aquest secret per donar fe dels anhels més íntims d'aquests nois rebels.**

FITXA ARTÍSTICA

A partir de l'obra
Delphine Minoui

Direcció
Iban Beltran

Dramatúrgia
Albert Tola i Iban Beltran

Traducció
Albert Tola i Isabelle Bres

Ajudanta de direcció i moviment
Ana Pérez García

Interpretació
**Laura Rosel, Marwan Sabri,
Jorge Yamam i Ilyass El Ouahdani**

Espai audiovisual
Miquel Àngel Raió

Espai Sonor
Damien Bazin

Espai escènic
Judit Colomer

Disseny Il·luminació
Alberto Rodríguez

Vestuari
Montse Figueras

Assistent de videocreació
Martín Elena

Direcció artística companyia
Mercè Managuerra

Producció executiva companyia
Sylvie Lorente

Ajudant de producció
Aida Llop

Comunicació companyia
Marta Cros

Equip tècnic i de gestió de la companyia
Àlex Romero i Carolina Durian

Distribució
Cristina Ferrer (Tot Produccions)

Fotografia promocional i d'espectacle
Pau Venteo

Agraïments
**Mariam Bahous Yalaoui, Ali El Aziz, Malika Guezmi,
Abdila Ouled-Driss, Charaf Kbaweh Bouhaja,
Mohamed Soulimane**

Una coproducció de Dau al Sec i Teatre Nacional
de Catalunya

Amb la col·laboració de Fabra i Coats - Fàbrica de
creació i amb el suport de l'ICEC

“No existeix presó que pugui tancar la paraula lliure. No existeixen murs prou sòlids per impedir que la informació circuli”

Mazen Darwish, poeta dissident sirian

QUI ÉS DELPHINE MINOUI?

De mare francesa i pare iranià, la periodista Delphine Minoui va néixer el 1975. Va estudiar a l'Escola d'Estudis Superiors en Ciències Socials EHESS de París. Va viure a Teheran, Beirut, el Caire i més recentment a Istanbul. És especialista en el món àrab-musulmà. Ha estat guardonada pels seus reportatges sobre Iraq i l'Iran. Col·labora des del 2002 amb el diari Figaro com a especialista en l'Orient Mitjà.

Entre les seves obres trobem: *Pintades à Téhéran*; *Moi*; *Nojoud, dix ans, divorcée*; *Tripoliwood*; *Je vous écris de Téhéran*.

SOBRE EL PROJECTE TEATRAL

La producció d'un espectacle sempre implica un desig personal d'impulsar una història amb el convenciment que contribuirà d'alguna manera a la vida de comunitat. Des de Dau al Sec sempre hem propiciat un teatre artesanal, compromès i universal. Quan *Els contrabandistes de llibres de Darayya* va arribar a les nostres mans, fa cinc anys, el cor se'ns va encongir. La història dels llibres escampats als carrers de Darayya, que Minoui volia immortalitzar, ens va colpir tal com ella es proposava. I de seguida la determinació ens va dur a encarregar una versió teatral per poder explicar-la en veu alta des d'un escenari.

Ens endinsem en una gran paradoxa: la brutalitat d'un règim, que cimentava el quotidià amb l'eslògan que tots els nens i nenes estaven obligats a repetir a les seves escoles - "Assad per a l'eternitat, mestre del país, del temps i del pensament", contra un petit grup de somiadors de Darayya que es proposaven alliberar la ciutat recolzats pels llibres que els inspiraven.

Bashar al-Assad, el pare totpoderós, el gran dictador Sirià, va propiciar un gran laboratori d'atrocitats en autoritzar les bombes amb gas sarin, les armes químiques prohibides, i una munió de tancs.

Amagats com rates acorralades, uns pocs habitants van trobar en la creació de la biblioteca una força desconeguda, un sentit de comunitat que fins aleshores no havien experimentat. Es van proposar no abandonar la ciutat assetjada, no sucumbir. Amb llibres recollits davant les cases esventrades, van bastir una fortalesa de paper per fer-se forts, atrinxerats gràcies als llibres que mai no havien pogut llegir, que els havien estat censurats, negats.

Coneixerem els herois i les seves raons, mirarem d'explicar els dies violents que van travessar, els somnis del petit grup de joves que, amb cura, van recollir i classificar més de 15.000 llibres, perfectament ordenats en un espai clandestí. Una biblioteca enterrada, un aixopluc ocult que els permetia reunir-se amb els habitants de Darayya que volien descansar dels xiulets de les bombes gràcies a la lectura. Estudiaven, discutien, somiaven. Cap d'ells no era amant de la lectura al començament de la guerra, però cap d'ells podria abandonar-la mai més una vegada expulsats de la ciutat.

Potser la seva resistència, la dels que van creure en els llibres enfront de la barbàrie, la d'altres rebels com els joves de Darayya que no es van lliurar a la tirania del poder dominant, ha propiciat el gir sobtat de la Síria actual.

El nostre projecte ha esperat 5 anys a veure la llum, i ara té més sentit que mai. La fugida de Bashar al-Assad pot ajudar a comprendre millor el sentit de la resistència dels rebels de Síria.

Voldríem que aquest projecte punyent, que per sort ha trobat el seu lloc al Teatre Nacional, fos, alhora, mobilitzador i portador d'esperança.

Mercè Managuerra, directora artística de Dau al Sec

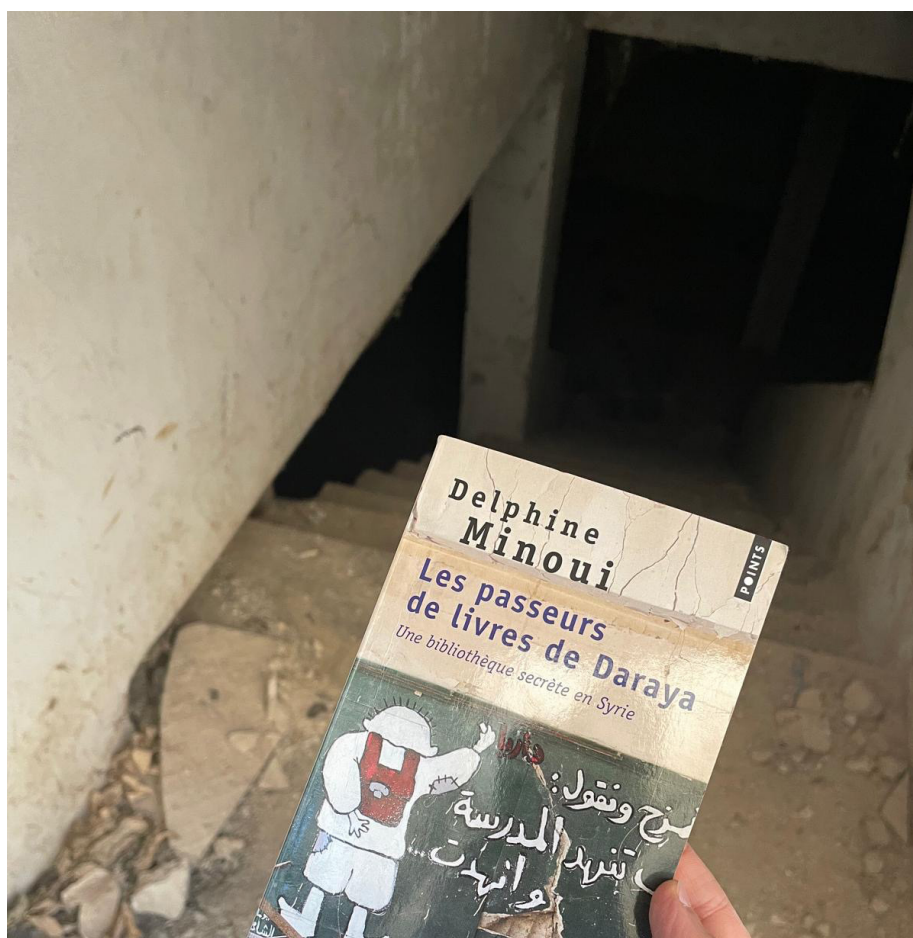

Foto de Delphine Minoui davant de l'entrada de la biblioteca després que Bashar al-Assad fugís a Rússia al desembre de 2024.

Ell 2:

***Sota les runes d'una casa esventrada
vam trobar llibres.***

Ell 3:

I si els salvem?

Ell 1:

***Llibres? Per què salvar llibres si no
aconseguim salvar vides?***

LA VERSIÓ

Els contrabandistes de llibres de Darayya és una recerca de Delphine Minui commovedora, meravellosa. Traduir i adaptar els seus fragments per tal de dur-los a escena ha significat un exercici difícil perquè consisteix en anar sempre envers una dimensió polièdrica, neutral de la narració, sense perdre la contundència dels fets ni la calidesa de la seva narradora.

Com respectar l'objectivitat històrica sense caure en la fredor? Com donar-li una teatralitat orgànica a un llibre de periodisme sense caure en efectismes teatrals que ens predisposin a un maniqueisme perillós? Com preservar la tensió entre tots els punts de vista per no posar en escena una peça reduccionista? Com treballar la realitat com a ficció sense trair-la? Com ser honestos amb el nostre punt de vista de persones que no han viscut aquests fets sense caure en cap distància que desvirtuï el seu pes específic? Com aproximar-nos a allò que no podem acostar-nos i, així i tot, no podem no mirar? Com trobar una forma contemporània fidel a la actualitat dels fets, que no provoqui emocions gastades i, amb elles, idees gastades a causa de formes teatrals gastades? Com trobar la melodia en el soroll de la guerra per tal que siguem capaços d'escoltar-la?

A totes aquestes incògnites ens hem enfrontat amb Iban Beltran, director de l'obra, a l'hora d'encarar aquesta partitura teatral, en la qual la tensió entre la lectura i la guerra, la poesia i l'horror, ens obliguen a buscar l'esperança enmig d'una perplexitat de la qual tan sols sembla que no en podríem mai sortir.

Albert Tola, dramaturg

LA POSADA EN ESCENA

Per a l'escenificació d'aquests Contrabandistes hem mirat de trobar un punt de partida coherent amb un material tan delicat com és la qüestió d'una realitat que ens arriba diàriament a través dels mitjans de comunicació i les xarxes. Una realitat que ens és tan propera com allunyada al mateix temps. Hi hem reflexionat, hem posat els nostres privilegis damunt la taula -dels quals difícilment en podem escapar: sense anar més lluny estem presentant aquesta coproducció des del TNC!- i hem construït una escenificació sent conscients que no representem els habitants de Darayya, ni tampoc la realitat de Síria. El que fem és aproximar-mos-hi i intentar de totes totes que aquesta representació nostra esdevingui real.

Per aquest motiu, hem volgut difuminar (que no eliminar!) tots els indicis d'artifici de la nostra representació. En aquest sentit, tant l'espai escènic com el vestuari, la llum, la imatge i el so ha estat treballat per crear aquesta idea de no artifici. Potser, de vegades, apropant-mos molt al concepte documental. Tanmateix, no hem volgut que s'instal·li cap idea prefixada de representació. La realitat, al cap i a la fi, canvia constantment.

L'altra aposta important ha estat la tria de la companyia. Enmig d'un equip artístic de gran qualitat humana, m'agradaria destacar el quartet d'intèrprets: no hi ha ningú millor per a compartir la història dels contrabandistes des d'una veritat tant propera com la seua. Laura Rosel, entenent com Delphine Minoui -també periodista- estira del fil, escolta o indaga sobre una realitat que no li és pròpia; Ilyas, Marwan i Yamam, parlant des de l'experiència d'haver hagut de marxar de casa i de la relació amb uns llibres que ens han permès de viatjar, al llarg d'aquest procés d'assajos, ben lluny cap a altres mons.

Iban Beltran, director

BIOGRAFIA

IBAN BELTRAN, director

Director escènic, músic i filòleg, ha treballat com a director escènic en nombroses produccions teatrals com *Tractat de mà estricta* (Teatre Lliure, 2017), *La Chispa* de Marc Angelet, codirigida amb Ana Pérez García (Grec 2023 - Teatre Akadèmia), *Infecte* (Versus Teatre, 2014), *Pep Talk* (Axis Ballymun Theatre, Dublin – Fringe NY 2013), *Viatge a la felicitat* (Festival Temporada Alta 2007) o *El món d'Ulisses* (Sala Beckett 2007), entre d'altres, i en produccions musicals entre les quals destaquen *Y perdí mi centro* (L'Atlàntida/Bcn Ciudad Flamenco, LaboratoriA, 2020), *La foguera de les vanitats* (L'Auditori de Barcelona, 2020), *Out of the [Cage]* (L'Auditori de Barcelona, 2020), *La cançó oblidada* (Auditori Josep Carreras, 2019), *Armadura Brillante* (Teatro Arriaga, 2015), *Swing...!* (Palau de la Música Catalana, 2014 – actualitat) o *Roses de Gos* (Escena Nacional d'Andorra, 2007).

També ha realitzat dramatúrgies i traduccions com *El Jardí dels cinc arbres* amb J. Ollé (Temporada Alta – TNC, 2009), *À la ville de Barcelona* (Festival Grec, 2012) o *Desig sota els oms* (TNC, 2017).

Ha treballat com ajudant de direcció amb J. Ollé, R. Novell, Ll. Pasqual, D. Veronese, S. Belbel, J. M. Pou, G. Torlonia o A. Aymar, Victoria Szpunberg, entre d'altres.

Ha treballat per donar un sentit escènic i artístic a esdeveniments com la celebració dels 25 anys de l'ACEM (RCDE Estadi, 2018), el Congrés de Solidaritat de la Fundació Sant Joan de Déu (Fira de Montjuïc, 2017), els 10 anys d'Apropa Cultura (L'Auditori de Barcelona, 2017) o els Premis Time Out Barcelona de 2011. Com a adjunt de direcció va participar també en la creació de l'Acte de la Diada Nacional de Catalunya (Parc de la Ciutadella, 2009 – 2013) i en la presentació de La Casa de les Llengües al MoMA de Nova York (2008).

ALBERT TOLA, dramaturg

Dramaturg, poeta, escriptor, traductor i professor d'escriptura dramàtica. Llicenciat en Dramatúrgia per l'Institut del Teatre de Barcelona, va complementar la seva formació en la Universitat de les Arts de Berlin (UDK) i a la Sala Beckett de Barcelona, amb José Sanchis Sinisterra, Abilio Estévez i Rosa Victòria Gras. Com a autor teatral ha publicat (Edicions de Teatro del Astillero, Primer Acto, ADE Teatro, Institut del Teatre Edicions) i ha estrenat o està en procés d'estrenar en ciutats i països com Barcelona i Madrid, Xile, Mèxic, Equador, Turquia, Grècia, Alemanya, el Marroc, França, Argentina i Colòmbia diverses de les obres que ha escrit: *Salento*, *El último secreto de James Dean*, *Niño fósil*, *Las noches malas de Amir Shrinayan* (Premi Carlota Soldevila, Teatre Lliure), *Una mala noche* (Premi Teatre Akadèmia de microteatre), *Los niños oscuros de Morelia* (Premi Jorge Eliecer Gaitán, Colòmbia), entre d'altres. Algunes de les seves peces han estat traduïdes a l'anglès, al francès, a l'alemany, al grec, a l'àrab, al xinès i al turc.

Des de l'any 2005 imparteix classes, tallers i tutories d'escriptura per a teatre i cinema, i coordina laboratoris de recerca dramatúrgica col·lectiva (Festival Grec, Iberescena, Sala Beckett, Nuevo Teatro Fronterizo, Teatre Tantarantana, La Maldita Vanidad, Umbral de Primavera, SGAE, C.E.C.C, Bande à part, Escola de Psicologia i Càbala de Mario Saban, Espai Philae). També ha treballat com a adaptador, dramatúrgista i dramaturg de la dansa. Ha estrenat en teatres com: Teatre Akademia, Teatre Tantarantana, Sala Dau al Sec, Sala Beckett, Teatros del Canal, Sala Cuarta Pared, Teatre Nacional de Catalunya, Teatro Real, Naves del Matadero, Teatre Lliure, Teatre del CCCB, Neuköllner Oper, Teatre Nacional Donya Maria II de Lisboa, Teatre Jorge Eliecer Gaitán de Bogotà, Teatre Sucre de l'Equador, i en nombroses ocasions al Festival Grec.

Vinculat al Goethe Institut, al Nuevo Teatro Fronterizo i a la Sala Beckett, des de 2010 desenvolupa la seva altra vocació: traduir de l'alemany tallers de dramatúrgia i textos teatrals. Com a traductor destaca el seu treball entorn de l'autor Roland Schimmelpfennig, labor per la qual ha rebut el Premi de Traducció 2022 "María Martínez Sierra" de l'Asociación de Directores de Escena de España (ADE). El 2012 funda al costat de l'actor i director Rodrigo García Olza la companyia NIGREDO, en constant activitat dramatúrgica, de producció i pedagògica des de la seva fundació.

INFORMACIÓ PRÀCTICA

DATES

23/01/25 - 09/02/25

HORARI

Dimecres, dijous, divendres i dissabte a les 19 h
Diumenge a les 18 h

DURADA

1h 15' aprox

LLOC

Sala Tallers, Teatre Nacional de Catalunya

IDIOMA

Català

PREU

De 11 a 22€

ACCESSIBILITAT

Funció accessible: 06/02/25

Serveis disponibles:

Audiodescripció

Subtitulació al català

Bucle magnètic

So amplificat individual

Visita tàctil

COL·LOQUI

31/01/25 moderat per Estel Solé Casadellà

07/02/25 amb Delphine Minoui i dos dels nois que van viure la història real de la biblioteca secreta, Mhd Shadi Matar i Ahmad Muaddamani.

EDAT RECOMANADA

A partir de 14 anys

CONTACTE

PRODUCCIÓ

SYLVIE LORENTE

executiva@daualsecartssceniques.cat

AIDA LLOP

produccio@daualsecartssceniques.cat

COMUNICACIÓ I PREMSA

MARTA CROS

628771986

comunicacio@daualsecartssceniques.cat

DISTRIBUCIÓ

Tot Produccions - CRISTINA FERRER

651905438

tot.produccions1@gmail.com

DAU AL SEC

Carrer Salvà, 86

Barcelona 08004

936 317 882

www.daualsecartssceniques.cat